

**Taxonomické postavení, biologie a ekologie endemického poddruhu Krkonoš
Cochlodina dubiosa corcontica (Brabenec, 1967)**

Předložená DP přináší mnoho nových a zajímavých poznatků o rozšíření, ekologii, bionomii i fylogenetickém postavení vřetenovky krkonošské (*Cochlodina dubiosa corcontica*). Práce má velmi široký a komplexní záběr od rozsáhlého terénního průzkumu, chovy vřetenovek, fylogenetickou analýzu středoevropských zástupců rodu *Cochlodina* až po pokus odhalit příchod tohoto taxonu na naše území na základě fosilního záznamu. Z předložené práce je vidět velký zájem a Pavlovo nadšení při řešení stanovených cílů.

Práce je psána čtivým jazykem bez nedokonalých a nejasných formulací (nicméně nazývat plže v odborném textu šneky není zcela korektní). Text obsahuje únosné množstvím překlepů a drobných formálních nedostatků. V některých ohledech je bohužel formální podoba práce velmi nedokonalá a nedotažená do konce. Práce budí dojem značné časové tísně při její finalizaci. Některé nedostatky by se myslím v DP práci už vyskytovat neměly. Chybami je zatíženo citování literárních zdrojů: chybné pořadí autorů prací, roku publikování, který nekoresponduje s přehledem literatury, a další nepřesnosti. Celkem pět citovaných literárních odkazů není uvedeno v seznamu literatury a naopak jiných pět přebývá. Druhým závažnějším problémem je nakládání s mapami, grafy a tabulkami. V některých případech zcela postrádají legendu, dokonce nejsou ani označeny či číslovány. V textu je na ně odkázáno např.: "První mapa znázorňuje pouze lokality.....", tato mapa se bez označení vyskytuje až po 16 stranách. Čtenář je často nucen grafické a tabulkové přílohy aktivně hledat a domýšlet, které měl autor na mysli.

Abstrakt mi nepřišel zcela logický a výstižný, jeho anglická verze obsahuje mnoho chyb.

Úvod je zdařilý, pouze se mi nelíbí místy nelogické řazení kapitol. Nejprve se dozvídám o hybridizaci u měkkýšů až posléze o geologické stavbě Krkonoš.

Nejhůře zpracovaná, zcela proti zvyklostem, je část výsledů. Za názvem první kapitoly výsledků následují čtyři strany tabulek a map. Vše bez jediného komentáře a odkazu v textu, prostě jen tak. Dvacetistránkové výsledky jsou tedy omezeny na stranu a půl textu a legendy k některým grafickým či tabulkovým výstupům. Text k výsledkům se přesouvá do diskuze, která je kombinací výsledků a vlastní diskuze, případně do metodiky, kde jsou legendy a vysvětlivky k některým výstupům.

(nečíst, jen pro Pavla - Například tabulku známých lokalit by bylo vhodnější uvést v přílohách a do výsledků stručně komentovat. Např.: Druh byl nalezen na XX lokalitách na území Krkonošského NP a na(Mapa X a Tab. X). Od autora se očekává, že pro čtenáře poskytne jistý servis v podobě fundovaného a přehledného výtahu nejdůležitějších výsledků. Všechny výsledky a detaily pak mohou být uvedeny v přílohách.)

Diskuze je psána fundovaně a dokazují dobrou orientaci v problému i v literatuře. Líbí se mi až na zmíněné prolínání s výsledky a také přítomnost místy redundantních pasáží (nálezy bohaté obratlovčí fauny jsou jistě velmi zajímavé, ale k poznání studovaného taxonu bohužel mnoho nepřinesly).

Otázky:

1) Nebylo možné učinit odhad počtu dospělců pomocí capture/recapture metod? Pokud byly při každé návštěvě barevně označeni všichni dospělci, tak by to bylo jistě vhodné zhodnocení již nasbíraných dat.

2) Jakým korelačním koeficientem byla hodnocena závislost mezi aktivitou vřetenovek a proměnnými prostředí? Pokud byla použita parametrická korelace, chybí test normality. Také zcela chybí hodnoty signifikance!

3) Závažným taxonomickým poznatkem je blízká fylogenetická příbuznost druhů *Cochlodina comensis* a *C. commutata*, které jsou tradičně považovány za poměrně vzdálené. Tento výsledek, v práci patřičně zdůrazněný, je ovšem na základě analýzy jednoho a dvou jedinců. V diskuzi jsem nenašel jedinou zmínku pochybnosti o tom, že výsledek na tak malém vzorku (v případě *C. comensis* na nejmenším možném) může být zavádějící. Co o to autor soudí?

Předloženou DP hodnotím kladně, přináší množství zajímavých a nových poznatků hodných publikování. Pavel Tlachač také prokázal schopnost samostatné vědecké práce, které se zhostil s velkým nasazením. Celkový dojem bohužel zhoršuje nepečlivé, pravděpodobně pouze uspěchané, zpracování, které ovšem přesáhlo míru, kterou by bylo možné pardonovat.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím klasifikačním stupněm velmi dobře.

V Brně 15.9. 2008

Michal Horsák

